

Саопштење Асоцијације центара за социјални рад поводом међународног дана социјалне правде

Генерална скупштина Уједињених нација је 2007. године прогласила 20. фебруар за Светски дан социјалне правде, позивајући државе чланице да тај дан посвете промовисању националних активности у складу са циљевима одрживог развоја.

Уз економска, социјална права се убрајају у такозвану другу генерацију права насталих током 19. и 20 века са тежњом заштите економског и социјалног положаја појединача. Док је прва генерација људских права, грађанска и политичка, заснована првенствено на начелу слободе, друга генерација се базира на начелима једнакости и солидарности, борби против социјалне искључености и сиромаштва, промоцији права на достојанствен рад, родну равноправност и остваривању једнаких шанси за све.

Република Србија је Уставом дефинисана као држава социјалне правде. У складу са принципом социјалне правде, као и принципима хуманизма и поштовања људског достојанства, Устав гарантује право на социјалну заштиту. Субјекти овог права су грађани и породице којима је неопходна помоћ друштва како би савладали социјалне и животне тешкоће у којима се налазе и задовољили бар минимум основних животних потреба. Социјално одговорна држава креира своју социјалну политику на тај начин да припадницима угрожених или маргинализованих група учини приступачним ресурсе без којих не би могли да остваре достојанствен живот.

Социјална права представљају скуп правних норми којима се обезбеђује стандард живота у једном друштву. За достизање социјалне правде није доволно само различита социјална права ставити у законе, већ их кроз посебне мере треба увести у живот појединача и породица којима је потребна помоћ државе и друштва.

Центри за социјални рад су кључне установе социјалне заштите у којима се доносе одлуке о правима и мерама подршке којима се утиче на унапређење животних услова грађана и умањују друштвене неједнакости. Сиромашни, Роми, деца без родитељског старања, односно деца о којој се родитељи не старају адекватно, старији без прихода и породичне подршке, ОСИ, жртве насиља само су неке од рањивих група чији припадници су уједно и корисници центара за социјални рад.

За остваривање ових права, такође, није доволно само исказати политичку вољу. Уобичајено је схватање да ова права спадају у категорију тзв. „скупих права“ (за разлику од политичких и грађанских права која су „јефтина“), јер њихово остваривање кошта. Стога определеност ка остваривању људских права треба да прати одговарајућа буџетска подршка уз обезбеђење материјалних, људских и других ресурса и извора финансирања. Ако имамо на уму да просперитетна друштва почивају на вредностима и принципима социјалне правде и кохезије, као и настојањима да се друштвене неједнакости сведу на минимум, или бар прихватљив ниво, онда треба да се запитамо шта нам је важније – цена или вредност.

